

A SZÓFAJOK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

Kenesei István

MTA NYTI

Áttekintés

- Miért érdekes, miért érdekel?
- Minek lehet szófaja?
- Hány szófaj van?
- Előzmények és mai nézetek
- Az új javaslat
- Hogyan működhet (a magyarban)?
- Kitekintés és összegzés

Miért érdekesek a szófajok?

- Kategóriák a világban és a nyelvben
- Mert a nyelvészet sok részterülete hivatkozik rájuk:
 - a morfológiai (szóképzési, szóösszetételi, ragozási stb.) eljárások szófajokra támaszkodnak,
 - a mondattanban szófajok alapján állítunk fel nagyobb egységeket (szintagmákat) és szabályokat
 - ugyanakkor a funkcionális kategóriák nemcsak szavak lehetnek
- Az alábbiakban **a szó fogalmát adottnak vesszük** – bár különböző definíciók léteznek: szemantikai, fonológiai, morfológiai, grammatikai „szavak”
- A szó kritériumai: megszakíthatatlanság, együttmozgathatóság; hierarchiájuk (Kenesei 2000):
 - független szó > függőszó (klitikum) > félszó (összetétel)**
 - > toldalékok**

(szófaji infók az aláhúzottakban kódolva)

Minek lehet szófaja?

- Minden szótári címszónak van szófaja?
(1) *Szia; Hűha; Ejnye; Na ne már; Viszontlátásra; Fenn az ernyő, nincsen kas; Ki korán kel, aranyat lel; ...*
(NB. „Fickó-mackó nyelvtan” – Kálmán-Prószéky 1987)
- A nyelv „szótárában” mindent felsorolhatunk, aminek kötött/rögzített alakja és hozzátartozó viszonylag állandó jelentése/használata van
- Az (1) alattiakra a nyelv más elemei nem hivatkoznak és ők sem hivatkoznak más nyelvi elemekre (pl. nem vonzatok és nincsen vonzatuk): nem vesznek részt mondatokban
- Szófajuk van vagy csak nevük? - Ld. még később is.

Hány szófaj van?

- Eredetileg a klasszikus grammatikákban Dionüsziosz Thrax *Techné Grammatiké*-jától kezdve **nyolc**:
- főnév, ige, melléknév, határozószó, névmás, névutó/prepozíció, kötőszó, partikula
- majd egyre több – a magyar nyelvészeti hagyományban (de más nyelvekben is): igenév, igekötő, névszó, mondatszó, indulatszó stb.
- De – a meghatározások **alig változtak**:

300 év nyomtalanul...

- „A gondolataink tárgyai egyfelől a dolgok, mint *a föld, a Nap, a víz, a fa*, amelyeket rendszeren *szubsztanciáknak* hívunk. Másfelől a dolgok tulajdonságai; mint *vörös, kemény* stb., amelyeket *akcidenciáknak* nevezünk. Azokat [a szavakat], amelyek a szubsztanciákat jelölik, *főneveknek* hívjuk; és azokat, amelyek az akcidenciákat jelölik, *mellékneveknek*.” (Port Royal, 1660)
- „A főnév (*nomen*) önmagában is létező vagy ilyennek elgondolt élőlényt, tárgyat vagy gondolati, elvont dolgot, illetőleg ezek fogalmát jelentő szó. A melléknév (*[nomen] adjectivum*) főnévvel megnevezhető személyek, dolgok vagy fogalmak tulajdonságát emeli ki, nevezi meg, tehát a főnévhez képest járulékos fogalmat megnevező szó”. (MMNy, 1968)

Előzmények 1: Saussure nyomán a strukturalisták → formai jegyek alapján

„A főnév – szóosztály; mint minden más formaosztályt, ezt is a **grammatikai jegyei** alapján kell meghatározni [...] A meghatározás után osztályjelentést fog felmutatni, amelyet így foglalhatunk össze: ennek és ennek az osztálynak az eleme, például *fiú, kő, víz, kedvesség.*” (Bloomfield, *Language* 1933)

Előzmények: Strukturalisták 2

- „[Az egymással való helyettesíthetőség tulajdonsága] egy olyan formaosztályt határoz meg, amelyben benne van az *ő*, *az*, *János*, *Mari*, *a sarkon álló ember*, *Vili barátom*, és így tovább a végtelenségig, de amely semmiképpen sem tartalmaz minden formát, hiszen kimaradnak belőle olyanok mint az *őt*, *engem*, *azt*, *igen*, *nem*, *lány*, *keresi őt*, *holnap vele megy*.”
(Hockett 1958)
NB. formaosztály = **szavak és kifejezések.**

Ezek után hány szóosztály?

- **Amennyi tetszik**, vö. az 1960-as évekből:
- „annyi osztályt lehet felvenni, ahány különböző formai viselkedésű szót találunk” (Robins 1964)
- „egyelemű osztályok tömegével van dolgunk” (Crystal 1967)
- „nagyon kevés szónak azonos a formális viselkedése még egy adott szoros nyelvtani környezetben belül is” (uott)

Mai nézetek, álláspontok 1:

- *Konstrukcionista*: Croft 2005

Szófajok = nyelvi univerzálék, nem nyelvenként külön-külön meghatározott vagy meghatározható szóosztályok

- *Funkcionalista*: Dik 1989, Hengeveld 1992

Osztályozás alapja: *állítmányi*, illetve referenciális kifejezés *feje*, illetve *módosítója*:
→ *ige* < *határozó* *főnév* < *melléknév*
(NB. módosítás = predikatív funkció!)

- „*Dekompozíció*”: Sasse 1993, 2001

„Határtalan” (*fuzzy*) szóosztályok: A szóosztályok képlékenyek, határaik bizonytalanok, egymással átfedésben vannak stb., pl. személyragok a magyar, ige-főnevek a szamoai nyelvben (NB. Px azonossága - hibás érv: egyeztetés szerkezetben)

Mai nézetek, álláspontok 2:

- *Kognitivist* (Evans & Green 2006):
 - A főnevek gyakran utalnak entitásokra, pl. emberekre és absztrakciókra (pl. *háború, béke*)
 - Az angol főnevek tipikusan az -s többesszámú toldalékot veszik fel (*cats, dogs, houses*), de vannak kivételek (**mans, *peaces*)
 - Az angol főnevek tipikusan az -'s birtokos toldalékot veszik fel (*man's best friend*), és követik a birtokost (pl. *your*) és a mellékneveket pl. *funny* (*your funny face*)
 - A főneveknek két nagy alosztályuk van: köznevek és tulajdonnevek
- *Ismerős iskolai minta: meghatározás + példák*

Mai nézetek, álláspontok 3:

- *Standard generatív* (Aarts & Haegeman 2006)
- A szóosztályokat azonos tulajdonságokat felmutató szavak halmazainak tekinthetjük
- A szóosztályokat [...] aszerint határozhatjuk meg, hogy milyen végződéseket vesznek fel és milyen környezetekbe illeszthetők be
- → *Ez is a toldalékolás, illetve helyettesítés alapú jellemzőkre támaszkodik és éles határokat tesz föl az osztályok között*
- De ld. még később is más generatív közelítést.

Szófaji hierarchia és rendszerek (Hengeveld 2013)

Állítmányi/fej > referenciális/módosító

a) Differenciált – angol (német/magyar jobb lenne)

ige > főnév > melléknév > határozó

b) Rugalmas – török (ld. még kínai)

ige – nem-V – nem-V – nem-V

c) Merev – krongo (Szudán)

ige – főnév – * – *

Tkp az a) és a c) alkot közös osztályt a b) ellenében

Szótári jellemzés alapján:

Rögzített *versus* rugalmas szófajú lexikai elemek →
rögzített *versus* rugalmas szófaji rendszerű nyelvek.

Szófaji rendszerek (Hengeveld 2013)

Flexible Word Class... x Chung_Chamorro T... Haspelmath WordC... Lexical Categories.p...
 360 | [Navigation icons: mouse, hand, zoom in, zoom out, 125%, print, search, download, speech, edit]

Parts-of-speech systems and typology 37

<i>PoS-system</i>		<i>Head of predicate phrase</i>	<i>Head of referential phrase</i>	<i>Modifier of head of referential phrase</i>	<i>Modifier of head of predicate phrase</i>
Flexible	1	contentive			
	1/2	contentive		non-verb	
		2	verb	non-verb	
	2/3	verb	non-verb		modifier
		3	verb	noun	modifier
	3/4	verb	noun	modifier	manner adverb
Differentiated	4	verb	noun	adjective	manner adverb
Rigid	4/5	verb	noun	adjective	(manner adverb)
	5	verb	noun	adjective	
	5/6	verb	noun	(adjective)	
	6	verb	noun		
	6/7	verb	(noun)		
	7	verb			

FIGURE 2.3 Parts-of-speech systems, including intermediate ones

Rögzített és rugalmas szófajú nyelvek:

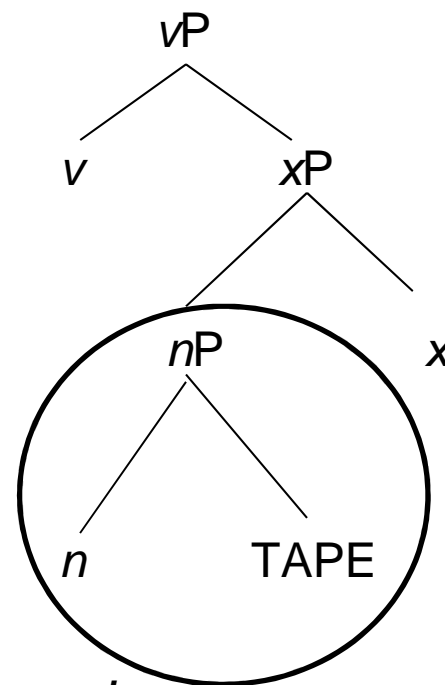
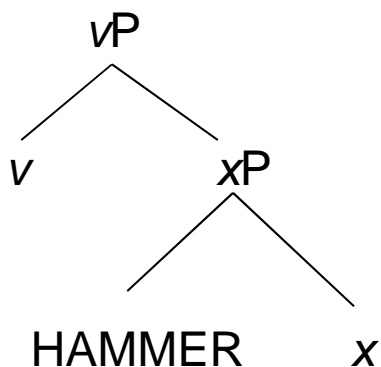
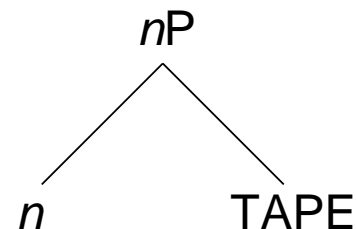
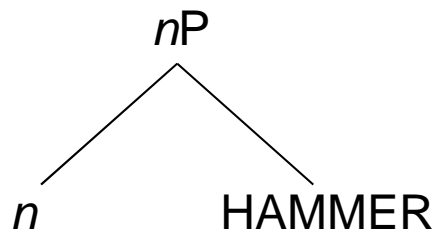
Baker 2003, Hengeveld 1992, 2013

Marantz 1997: A szétsztott morfológiában (DM) nincs lexikális szófaji kategória → kategóriára semleges gyökök

Baker: szabad szófajváltás (kínai, angol, héber, ...);
kötött szófajok (mohawk, edo, csicseva, ...)

Közben Mártonfi Ferenc már 1973-ban: „A szófaj szempontjából ez azt jelenti, hogy vannak nyelvek, ahol a szavak nagy része vagy egésze esetében ki kell jelölni az olyan szintaktikai tulajdonságokat, mint „igei”, „főnévi” stb. (például a magyarban, németben stb.), s vannak olyan nyelvek, ahol ez redundáns, nem disztinktív kijelölés lenne, tehát elhagyandó (ez érvényes például a kínai, vietnami stb. szavak nagy többségére [...]). Ez azt jelenti más megfogalmazásban, hogy a lexikai szófaj nem univerzális.”

Rugalmas szófajú lexikai elemek DM-ben Marantz 1997 és Arad 2003 alapján: csak a szemantikai korlátozást kezeli: semleges gyök vs. denominális ige (vö. Panagiotidis 2015)

n, v = categorizers

Pl.: *hammer with a shoe = 'hit like with hammer'*

*tape with adhesive/*ribbon = 'fasten with tape'*

Hagyományos szófajdefiníciók:

- a legáltalánosabb tulajdonságokra koncentrálnak → prototipikus példák és puha kritériumok → nem „igazi” osztályok
- a központi tulajdonságok környezeti (helyettesítés alapú) információkra támaszkodnak = saussure-i paradigmaticus jellemzők
- a szófaji átmenetek viszont az egydimenziós ábrázolásokból következnek hasonlóan a szóképzés és ragozás közötti átmenetekhez (-szor, -lag, középfok *-bb*, ...)

Strukturalisták:

élesen elkülönülő szófajok vannak

Az egydimenziós kritériumrendszer oda vezet, hogy amennyiben valamely szóosztályt egy tulajdonsághalmaz határoz meg, egy adott elem akkor tartozik az illető szóosztályba, ha pont ezekkel a tulajdonságokkal rendelkezik.

Ha bármely elemnek van olyan tulajdonsága, amelyben más elemekkel osztozik, az a tulajdonság ennél fogva az általuk alkotott osztály meghatározására szolgál.

Az eljárás szemmel láthatólag körben forog és ha ennél maradunk, akkor a körbenforgás nem is szűnhet meg.

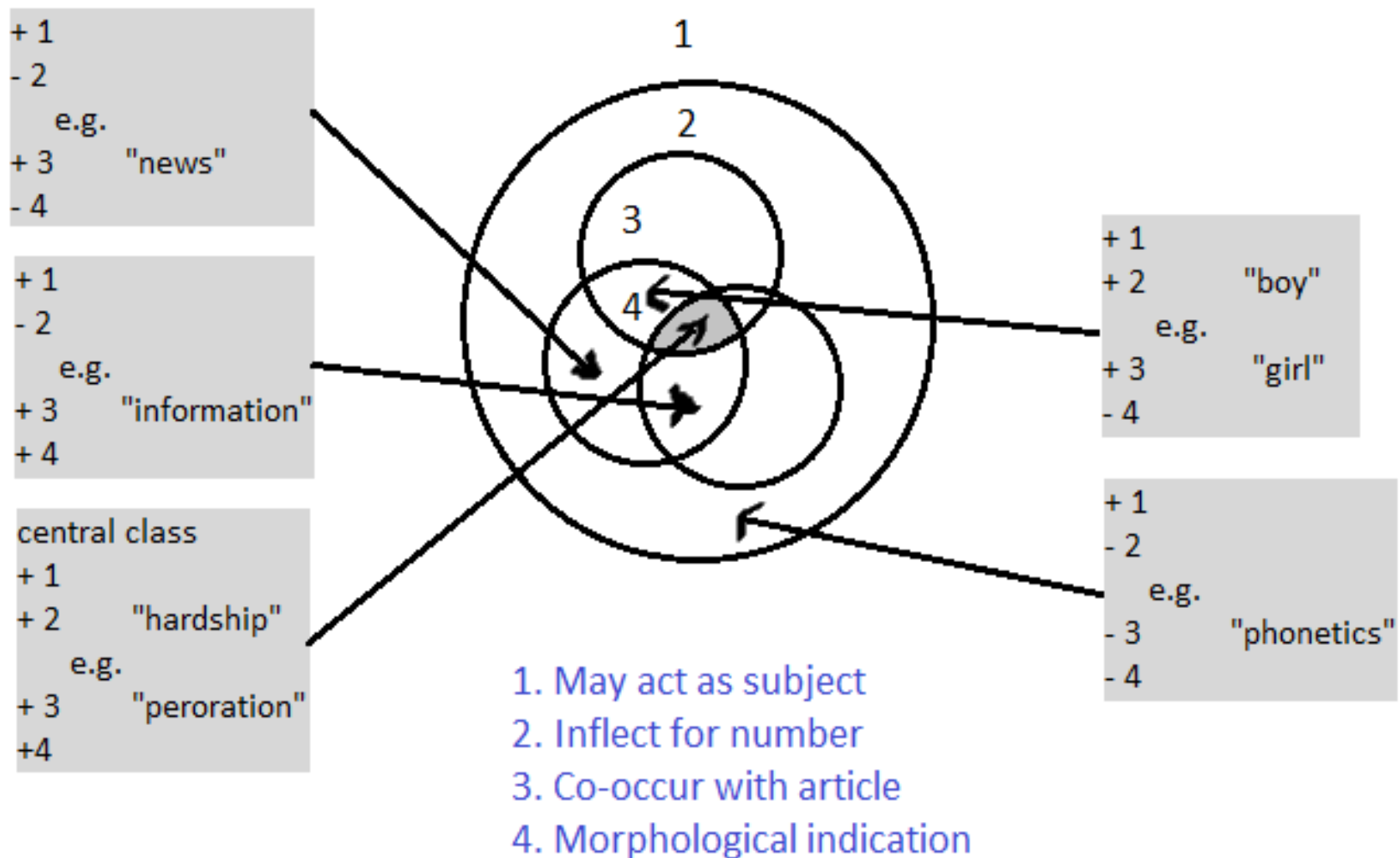
Az új javaslat:

- Fordítsunk egyet a definíciókon:
- Tekintsük a szófaji kritériumokat az egyes szavakban (morfémákban, szótári tételekben stb.) más-más összeállításban kódolt információknak
- Milyen típusú információk lehetnek érdekesek?
- Bármi, ami **a szó más elemekkel (szavakkal, morfémákkal) való előfordulását szabályozza:**
 - alaktani (milyen toldalékokat vehet föl: kategória-érzékeny vs. kategória-semleges, pl. *-vA, -bb; -sÁg, Px*)
 - mondattani (ige: tárgyas, ragos vonzatos, vagy mondatvonzatos-e stb.; melléknév: jelzői és/vagy állítmányi használatú-e; módosítható-e és mivel; főnév: megszámlálhatóság, pl. *hány/mennyi kép/bor*, inkorporálhatóság, pl. *kép, bor; lány, tanár*)
 - jelentésbeli (konkrét/absztrakt, hely/idő jelentésű: *dél/*ház óta*; szóképzési korlátozások igejelentés szerint: műveltetés, pl. *olvas-tat*, de **kíván-tat* stb.)

Az új javaslat (folyt.):

- Eredmény: annyi „osztály”, amennyi megkülönböztető jegy – Robinsnak és Crystalnak igaza van
- De: már nem körbenforgó, mert a jegyek a nyelvtan egy másik szintjén relevánsak: a mondattanban, a toldalékolásban, a pontos kapcsolódási feltételek megadásában stb.
- A „**szófaj/szóosztály**” tehát nem más, mint arra szóló **utasítások sora, hogy az adott elem mely más elemekkel kombinálódhat**, azaz a szintaxist szolgálja ki
- A hagyományos szófajok (főnév, ige, ...) pedig a formális disztribúciós (= környezeti), szintaktikai, stb. jegyek nyalábjainak, csoportjainak felelnek meg →
- Ezáltal a „szófaj” egydimenziós kategóriáját a jegy-alapú kategóriahalmazok többdimenziós mátrixával váltjuk fel.

A jegyalapú többdimenziós megközelítés: Crystal (1967) halmazmetszeteihez hasonló eredményekhez juthatunk:

Szófaji rendszerek

Latin: rögzített szófaji rendszerű nyelv
(Haspelmath 2012)

ige [−eset]	névszó [+eset] [±változó nem]	
	főnév [−változó nem]	melléknév [+változó nem]

Szófaji rendszerek

Csamorró szófajok Chung 2012 szerint

	van-e infinitívusza	inkorporá- lódhat?	<i>mí</i> -adj?	alany- állítmány egyeztetés?	van-e specifikus külső argumentuma
“főnév”	+	+	+	-	-
“ige”	+	-	-	+	+
“melléknév”	+	-	-	+	-

Csamorró: többféle szófaji rendszerű nyelv

Chung 2012 és Topping 1973 alapján Haspelmath 2012:

Szófaji megkülönböztető tulajdonságok:

	<u>szótípus:</u>	<i>see</i>	<i>go</i>	<i>big</i>	<i>person</i>
• passzív alak?		+	-	-	-
• pronominális alany?		-	+	+	+
• infinitívusz?		+	+	+	+
• inkorporálódhat?		-	-	-	+
• <i>mí</i> - melléknévképző prefixum?		-	-	-	+
• alany-állítmány egyeztetés?		+	+	+	-
• specifikus külső argumentuma?		+	+	-	-
• szám/személy szerinti egyeztetése?		+	-	-	-
		tranz	intrV	mnév	főnév

Csamorró: rugalmas szófaji rendszerű nyelv,
 Haspelmath 2012 szerint

A	tranzitív + intranz-ige	melléknévi + főnévi	
B	tranzitív	intranz-ige + melléknévi + főnévi	
C	tranzitív + intranz-ige + melléknév-ige		főnévi
D	tranzitív + intranz-ige	melléknévi	főnévi
E	tranzitív	intranz-ige	melléknévi + főnévi
F	tranzitív	intranz-ige + melléknévi	főnévi

A tulajdonságok nem egyenrangúak:

- Egyes jegyek vagy tulajdonságok gyakoribbak másoknál: vannak jegyek, amelyek több alosztályra vagy elemre terjednek ki, mint mások
- Sőt: egyes osztályoknak lehetnek új tagjaik, másoknak nem. Ez régi gondolat: a **nyitott** és **zárt szóosztályok** közötti különbség,
- de nem egészen a régi módon, mert a szokásos zárt szóosztályok valójában nem is bizonyulnak egységes osztályoknak - Robins és Crystal ismét:
- közöttük ugyanis két elemnek – ha egyáltalán – csak elvétve lehet teljesen azonos a környezete (disztribúciója), azaz a rájuk vonatkozó jegymátrixok szinte mindig különböznek.

Példák – zárt szóosztályok 1:

- **Névelők** *a/az* ↔ *egy*: nyilvánvalóan eltérő környezetek, pl. megszámmlálható/nem-megszámmlálható főnevek, tulajdonnevek mellett, pl. *a Mátra*, *(az) Anna*, de **a/*egy Bécs*, ... *egy a tanár írta cikket*, de: **az a tanár írta cikket (olvasta)*
- **Névmások**: valójában nem osztály, ui. (úgymond!) más osztályokat helyettesítenek; lényegében véve szemantikai-pragmatikai alapon különböznek el, vö.:
 - a) visszautalók/mutatók: *az, ez, ő; olyan; úgy; arra, ...*
 - b) 1. & 2. személyű deiktikusak: *én, mi, te, ti*
 - c) kvantorok: *ki, mi, ...; valaki/mi/..., minden/ki/hol/...
senki/mi/..., bár/akár-ki/mi/...*
 - d) szintaktikai anaforák: *magam/d/...; egymás*→ **semmi közük egymáshoz**
és a helyettesítéshez - kivéve az a) csoportot.

Példák 2 – segédige-tulajdonságok:

Igék, melyeknek igenévi vagy nonfinit mondat vonzatuk van:

- a. Beférkőzés: *le akar ülni*
- b. Segédigei (modális) jelentés: *tud, bír; fog, volna, kell, szabad, lehet ...*
- c. Jelen/múlt idejű alak hiánya: *fog, szokott, %szabad*
- d. Személy/számjelölés hiánya: *kell, szabad, lehet*
- e. Igenév hiánya: *fog, szokott, szabad, lehet*
- f. Önálló (thematikus) alany hiánya: *fog, szokott, talál; kell, szabad, lehet; van (+V-va/ve)*
- g. Potenciális inflexió (-hat/het) hiánya: *fog, szokott, talál; szabad*
- h. Modalitás (-na/ne) hiánya: *fog, szokott,*
- i. Felszólító/kötőmód hiánya: *fog, szokott, talál,*
- j. Személyjelölt igenév lehet: *kell, szabad, lehet (írni-uk)*

Igék és **segédigék** jegymátrixban

Ige Tulajdonság	<i>utál,</i> <i>szégyell</i> ...	<i>akar,</i> <i>szeret(ne)</i> ...	<i>tud,</i> <i>bír,</i> ...	<i>fog</i>	<i>szokott</i>	<i>talál</i>	<i>kell</i>	<i>szabad</i>	<i>lehet</i>	<i>van +</i> <i>V-va/ve</i>
Beférkőzés	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Modális jelentés	-	±	+	+	+	-	+	+	+	-
Múlt idő	+	+	+	-	+	+	+	±	+	+
Személy/szám	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+
Igenév	+	+	+	-	-	+	+	-	-	+
⊖-alany	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
<i>-hat/het</i>	+	+	+	-	-	-	-	-	-	+
<i>-na/ne</i>	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+
<i>-j</i>	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+
Személyjelölt igenév	-	-	-	-	-	-	+	+	+	*

Zárt szóosztályok = nyelvleírási egyszerűsítés

- **a)** megkülönböztetések alapja: 1) szövegekörnyezeti (pl. visszautalás: névmások ↔ főnevek);
2) nyelvhasználati (expresszív, fatikus stb., pl. partikulák: *ám, hát, hiszen, ugyan*);
3) funkcionális (szerkezeti viszonyok, pl. kötőszók tagmondatok között: *bár, ha, de, mivel ...*);
- **b)** egyszerűsítik a szótári osztályozást: eltérő nyelvtani viselkedésű, de a fenti **a)** pont szerint egymáshoz hasonló funkciójú szavak azonos csoportba helyezhetők (partikulák, módosítószók);
- **c)** a nyelvtan egyszerűbbnek és szabályosabbnak látszik: például a nyelvtan- és szótárírók mindig kategóriákra hivatkozhatnak, nem pedig különálló szavak egyelemű osztályaira (pedig...)

További példák – nyitott szóosztályok:

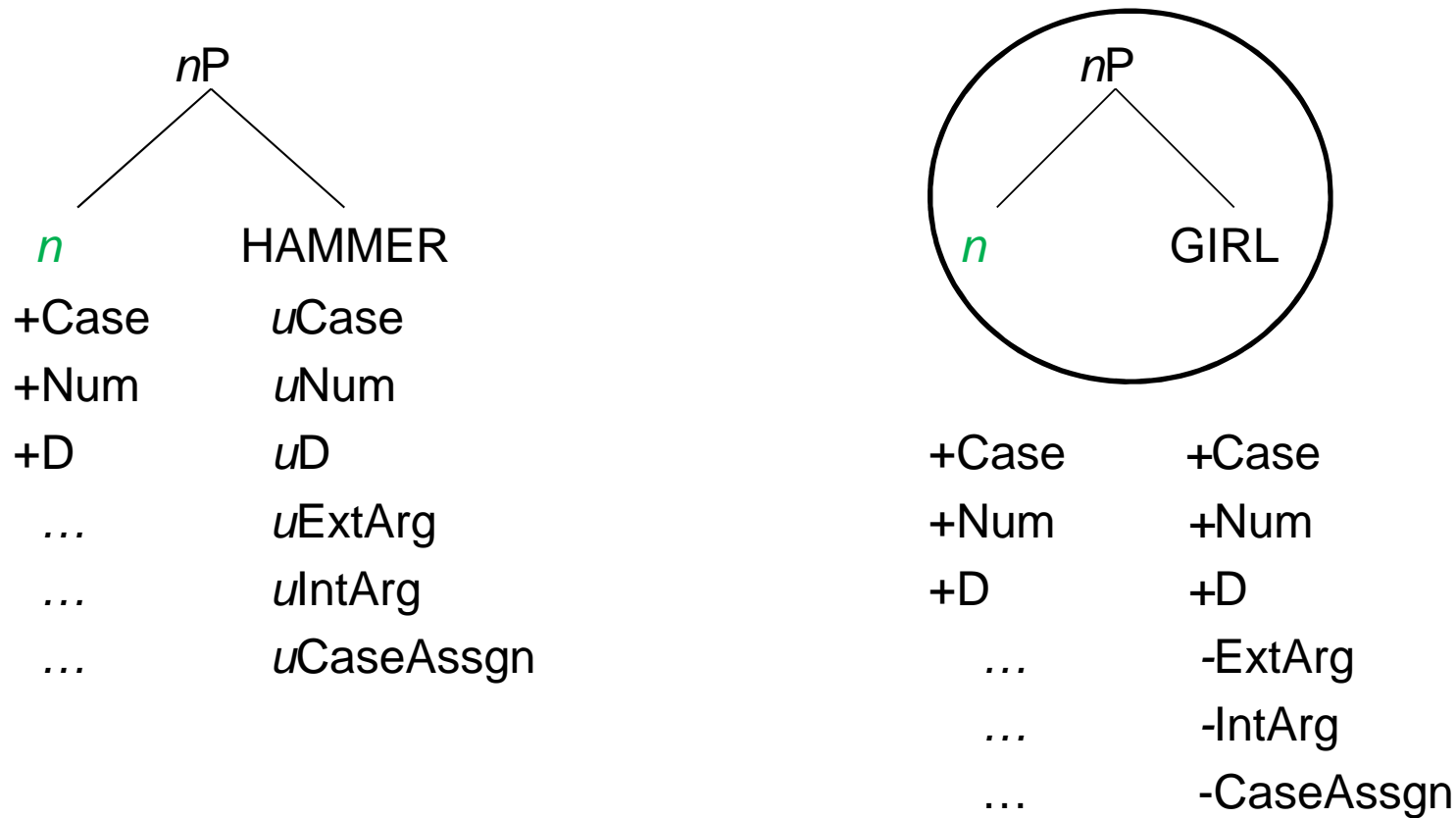
- **Névszók:** a toldalékolás alapján megállapított „fölöttes” osztály: {főnév+melléknév+számnév+névmás} azonos esetragokat/névutókat képesek felvenni: *ív-/kék-/egy-ben* – de nem egyformán, pl. névmások: *az után ↔ után-unk*
- **Tulajdonnevek:** alosztályok: (**az*) *Amerika* – (*a*) *Péter* - *(*a*) *Mátra* – *(*az*) *USA*; *Arany-t*, de: *arany-at*, stb.
- **Népnevek:** főnévi/melléknévi tulajdonságok → kettős szófajúság, pl. (*nagyon*) *francia*, *franciább*; *a franciák*, *három francia érkezett* (NB. mindig ember!); vö.: **három okos érkezett* (előzmény nélkül rossz!)
- **Határozók:** sorrendi kritériumok (É.Kiss 2009):
Szerintem > valószínűleg > taktikusan Jánost választják meg... * *Taktikusan > valószínűleg > szerintem ...*
- **Melléknevek:** jelentés alapú sorrendi kritériumok
csodás > nagy > bordó > francia > márvány (asztal)

Nyitott osztályok:

ige, főnév, melléknév, határozószó (?)

- Új szavak mindig bekerülhetnek közéjük → a központi, alapvető, „prototipikus” tulajdonságok valamely kombinációja mindig elérhető a jövevényszavak, betűszók, összetételek, valamint a szóképzések eredménye számára
- Egyes tulajdonságok általánosabbak, több elemre vonatkoznak, mint mások, pl. „alany (központi része) lehet”, vagy „állhat az a/az névelővel”, vagy „lehet többesszáma”, ld. Crystal halmazait, illetve Gross mátrixát.
- A DM alapú elemzésben a szó n , v stb. feje valójában jegnyaláb. A rögzített szófajúak feje lexikálisan adott, a rugalmas szófajúak ilyen szintaktikai fejekhez csatlakoznak (*merge*) az Egyeztetés (*Agree*) művelet révén.

Rugalmas vs. rögzített szófajú lexikai elemek: érték nélküli (*unvalued*) vs. rögzített kategória-jegyek → szintaktikai vs. lexikai kategória-hozzárendelés: nem manipulálható

n, v, ... = jegnyalábok rövidítése

+F = lehet F tulajdonsága, felveheti F-et, stb. Hagyományos kategóriákat átfedő tulajdonságok, ld. csamorró, török, kínai...

A javaslat előnyei:

- A szóosztályok „feloldódnak” a jegymátrixokban, a hozzájuk tartozó elemek száma és jellege a továbbiakban nem okoz problémát,
- a tulajdonságok „prototipikus – periferiális” megkülönböztetése lényegtelené, de érthetővé, levezethetővé válik,
- az átmeneti és kettős szófajú szavak maguktól értetődők, ugyanakkor önmagukban érdektelenek,
- kezelésük a szintaxisban is megoldható [NB. magyarban a morféma-konkrét fejek: $-Ás_N$, $-(V)zik_V$, $-(V)s_A$]
- a rugalmas és merev szófaji rendszerek kezelhetők
- és végül: nincs körbenforgás a definíciókban

Hátrányok:

- A régi szófaji felosztás csupán kényelmes címkézési rendszerré válik – főleg alkalmazási (pl. oktatási, szótár- és nyelvtanírási) célokra, de elméleti jelentőség nélkül.

Összegzés:

- Morfológiai, szintaktikai és jelentéstani szem-pontból nézve, azaz a nyelvtan egészét tekintve:

**A szófaj nem alap-, hanem levezetett fogalom.
Szófajok valójában nincsenek: csupán
tulajdonságok és azok kombinációi, nyalábjai,
mátrixai léteznek.**

- Ugyanúgy, ahogy a mai fonológiában **fonémák sincsenek**, csak megkülönböztető jegyek, de persze vannak zárhangok, nazálisok stb., ahogy névszók is
- A szófajok tehát **nem univerzálék**, bár a jegyek (és/vagy egyes kombinációik) azok lehetnek

**A szófaj hasznos terminus, de a nyelvnek végső
soron nem kategóriája.**

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET

Válogatott hivatkozások:

- Aarts, Bas, and Liliane Haegeman. 2006. English word-classes and phrases. In: B. Aarts and A. McMahon (eds.), *The Handbook of English Linguistics*, Blackwell, Malden, 117-145.
- Arad, Maya. 2003. Locality constraints on the interpretation of roots: The case of Hebrew denominal verbs. *Natural Language and Linguistic Theory* 21. 737–778.
- Baker, Mark. 2003. *Lexical categories*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chung, Sandra. 2012. Are lexical categories universal? The view from Chamorro. *Theoretical Linguistics* 38: 1–56
- Croft, William. 2005. Word classes, parts of speech, and syntactic argumentation. *Linguistic Typology* 9.3: 431-441.
- Crystal, David. 1967. English word classes. *Lingua* 17, 24-56.
- Evans, Vyvyan, and Melanie Green. 2006. *Cognitive linguistics: An introduction*. Edinburgh U Press, Edinburgh.
- É. Kiss K (ed.): *Adverbs and Adverbial Adjuncts at the Interfaces*, Mouton de Gruyter, Berlin, 2009.
- Haspelmath, Martin. 2012. Escaping ethnocentrism in the study of word-class universals. *Theoretical Linguistics* 38: 91–102.
- Hengeveld, Kees. 2013. Parts-of-speech systems as a basic typological determinant. In: Jan Rijkhoff – Eva van Lier (eds.), *Flexible word classes*. Oxford: OUP, 31–54.
- Kenesei I. 2000. Szavak, szófajok, toldalékok," in: Kiefer Ferenc (szerk), *Strukturális magyar nyelvtan 3: Morfológia*, Akadémiai Kiadó, Bp., pp. 75-136.
- Marantz, Alec. 1997. 'No Escape from Syntax: Don't Try Morphological Analysis in the Privacy of Your Own Lexicon'. U. Penn Working Papers in Linguistics 4: 201–25.
- Panagiotidis, Phoevos. 2015. *Categorical features: A generative theory of word class categories*. Cambridge: Cambridge University Press
- Robins, R.H. 1964. *Introduction to Linguistics*. Longman, London.
- Sasse, Hans-Jürgen. 2001. "Scales between nouniness and verbiness," in Martin Haspelmath, Ekkehard König, Wulf Oesterreicher, Wolfgang Raible (eds.), *Language Typology and Language Universals*, Walter de Gruyter, Berlin, pp. 495–509
- Siptár, P. 2006. A fonéma tündöklése és... *Magyar Nyelv* 102, 407-420.